

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI
BARTOLOMEJ

ROČNÍK XXXIV.

ČÍSLO 8

AUGUST 2026

Velebí moja duša Pána

Letné tábory - Mariánska púť - Prievdzský deviatnik - Projekt Godzone
Zrelosť viery - Unášaní búrkou - Knihy o Márii - Tipy na výlet - Sv. Jozef

Primičná svätá omša Bronislava Antoša v Banskej Bystrici, 28. júna 2026

Učme sa chváliť ako Mária

Sú slová, ktoré nikdy nestratia svoju silu. Patria medzi ne i tie, ktoré vyslovila Panna Mária pri stretnutí s Alžbetou: „*Velebí moja duša Pána a môj duch jasá v Bohu, mojom Spasiteľovi.*“ (Lk 1, 46 - 47) Nie sú to slová človeka, ktorý má jednoduchý život. Mária ich vyslovuje ako žena, ktorá ešte netuší všetko, čo ju čaká. Vie však jedno - Boh je verný. A práve preto ho chváli.

Chvála patrí medzi najčistejšie formy modlitby. Nezačína sa našimi potrebami, ale pohľadom na Boha. Neprosí, nestázuje sa ani nevyjednáva. Jednoducho obdivuje Božiu dobrotu, ďakuje za jeho diela a uznáva jeho veľkosť. Taká je aj Máriina pieseň Magnifikat. Jej srdce je natolko naplnené Bohom, že z neho spontánne vytryskne chvála.

Aj náš život je často naplnený starosťami, neistotou či otázkami. O to dôležitejšie je učiť sa modlitbe chvály. Nie preto, že by sme prehliadali ťažkosti, ale preto, že chceme upriamiť svoj pohľad na toho, ktorý je väčší než všetko, čo nás trápi. Chvála mení predovšetkým naše srdce. Učí nás vidieť Božie pôsobenie aj tam, kde by sme ho možno prehliadli.

Mária nám v tomto zostáva tou najlepšou učiteľkou. Nikdy neupozorňuje na seba, ale vždy ukazuje na Boha. Jej život bol jedným veľkým „áno“, ktoré sa stalo piesňou oslavy. Preto je Magnifikat nielen krásnym biblickým textom, ale aj pozvaním pre každého z nás. Každý kresťan je povolaný, aby sa jeho život postupne stal chválou Boha - slovami, skutkami i spôsobom, akým miluje ľudí okolo seba.

Nech je preto aj toto číslo nášho farského časopisu malou školou chvály. Nech nás povzbudí objavovať dôvody na vďačnosť, uprostred všedných dní rozpoznávať Božie požehnania a spolu s Máriou znovu objaviť radosť z Božej prítomnosti. Kiež sa jej pieseň stane aj našou osobnou modlitbou: „*Velebí moja duša Pána.*“

Oto Dokoupil, kaplán

Bronislav Antoš slávil primície v Banskej Bystrici i v Prievidzi

V nedeľu 28. júna 2026 popoludní sa vo farskom Kostole sv. Michala Archanjela na banskobystrickom sídlisku Fončorda uskutočnila primičná svätá omša novokňaza Bronislava Antoša.

V tradícii Cirkvi sú primície prvou verejnou slávnostnou svätou omšou novokňaza a obvykle sa slúži v jeho rodnej farnosti. Je to jedna z najkrajších slávností, ktorú môže farnosť zažiť. A keďže náš novokňaz v Prievidzi prežil rok diakonskej služby, mnohí Prievidžania ho sprevádzali aj pri jeho primíciách v rodnej Banskej Bystrici.

Slávnosť sa začala požehnaním od rodičov a požehnaním primičného ornátu ešte vonku mimo chrámu. Nasledovala slávnostná svätá omša - votívna o Duchu svätom. Hudobne túto slávnosť na pozvanie novokňaza sprevádzal zbor z Prievidze pod vedením pána kaplána Ota Dokoupila a Zuzky Šimkovičovej. Zúčastnili sa jej mnohí kňazi a diakoni z celej diecézy.

Primičným kazateľom bol bosý karmelitán, rodák z Prievidze Dušan Hricko, správca pútnického miesta Staré Hory. V príhovore zdôraznil, že náš život je ako kocka, ktorá potrebuje 6 pevných stien - prednú stenu (zmysel a cieľ), zadnú stenu (minulosť, korene, rodinu), dve bočné steny (najbližší ľudia, ľudia, ktorí sú nám zverení), spodnú podstavu (pokora, vernosť, poznanie svojich limitov) a hornú stenu, teda duchovný život, vieru, nádej a pevné smerovanie k Bohu. Keď steny kocky pevne držia, prežije každú búrku života, neistotu a skúšky.

V závere svätej omše sa novokňazovi prihovoriť jeho rodáci z Banskej Bystrice a najstarší kňaz diecézy, ktorý Bohu slúži už 63 rokov. On sa zas poďakoval všetkým, ktorí ho sprevádzajú na ceste životom a prítomným udelil novokňazské požehnanie. Po svätej omši nasledovalo agapé na farskom dvore.

Na druhý deň, v pondelok 29. júna 2026, slúžil novokňaz svoju prvú verejnú svätú

omšu aj v Prievidzi. Preto sme ju s radosťou nazvali „prievidzkými primíciami“. Zúčastnilo sa jej veľa veriacich a viacerí duchovní pôsobiaci v Prievidzi.

V príhovore nás novokňaz povzbudil príkladmi dvoch veľkých osobností Cirkvi - sv. Petra a sv. Pavla. Zahŕnul do nej tiež nasledujúce slová: „Chcem sa vám zo srdca poďakovať za tento rok v Prievidzi. Za každé milé slovo, za vaše modlitby, za spoločenstvo, ktoré sme vytvárali pri oltári i mimo neho. Odchádzam s vďačnosťou, no vy tu zostávate ako živá Cirkev. Nezabudnite uprostred všetkých lákadiel a hlukov tohto sveta denne odpovedať Ježišovi na jeho otázku lásky: ‚Áno, Pane, ty si môj Mesiaš, ty si môj Boh.‘ Nech je váš život pevnou skalou postavenou na ňom.“

Svätá omša bola ukončená novokňazským požehnaním. Po slávnosti sme sa presunuli na faru, kde sme sa mohli pohostiť na agapé a tiež s novokňazom osobne rozlúčiť.

Text: Mária Kvetová

Foto: Michal Kvet

Diakon Ján Mikuško slúži počas leta v našej farnosti

V stredu 1. júla 2026 začal svoju šesťtýždňovú diakonskú prax v našej farnosti diakon Ján Mikuško. Pri svätej omši o 16:30 ho privítal pán farár Jozef Repko.

Diakon Ján pochádza z neďalekého Chrenovca-Brusna. Je absolventom Piaristickej spojenej školy F. Hanáka v Prievidzi a študentom teológie v Kňazskom seminári sv. Gorazda v Nitre.

Vo farnosti Prievidza-mesto je na letnej pastoračnej praxi, ktorou sa pripravuje sa na svoje budúce povolanie kňaza. Pomáha s liturgiou - asistuje pri svätej omši, číta evanjelium, prednáša homílie, môže krstiť, viesť pohrebné obrady. Zapája sa do pastorácie - venuje sa rôznym aktivitám, stretáva sa s mladými, môže navštevovať chorých a starších, pomáha s chodom farského úradu.

Tešíme sa z jeho služby v našej farnosti a veríme, že prinesie veľa dobrého ovocia. Nech dobrý Boh požehnáva jeho službu v Prievidzi. Na zaujímavý rozhovor

s ním sa môžete tešiť v najbližšom čísle nášho farského časopisu Bartolomej.

Mária Kvetová

Christiland Fest opäť spojil rodiny v Sklenom

Christiland Fest v Sklenom od 3. do 5. júla 2026 opäť navštívili aj mnohí Prievidžania. Kresťanský festival pre rodiny s deťmi je výnimočný najmä svojou rodinnou atmosférou. Práve tá je dôvodom, prečo sa sem mnohí každý rok vracajú, aby prežili nádherný čas v kruhu rodiny a spoločenstva.

Dôležitou súčasťou programu boli pravidelné stretnutia s trojicou šašov, ktorí deti sprevádzali hlavnou témou festivalu „Verní priatelia“. Myšlienka a heslo „Verný priateľ je ako mocná pevnosť, kto takého nájde, nájde si poklad.“ (Sir 6, 14) boli povzbudením a inšpiráciou nielen pre deti, ale aj pre dospelých.

Tohtoročný festivalový víkend si užilo spolu 400 dobrovoľníkov a 4000 účastníkov. Vládla tu atmosféra radosti a pokoja. Organizátori pripravili desiatky atrakcií - od skákacích hrádov, šmykačiek, toboganov a lanových aktivít až po tvorivé dielne či maľovanie na tvár. Program obohatili diskusie, svätej omše, prednášky a ďalší duchovný

program. Ak si toto spoločenstvo nechcete o rok nechať ujsť, poznačte si už teraz do kalendára termín 2. - 4. júl 2027, keď sa v Sklenom uskutoční ďalší ročník festivalu.

Text a foto: Alojz Vlčko

Prievidza vydala 0 € bankovku s motívom piaristického kostola

Nulové eurovky sa v posledných rokoch stali fenoménom medzi zberateľmi po celej Európe. Vydávajú ich mestá, historické pamiatky či turistické atrakcie a mnohé série sa vypredajú v priebehu niekoľkých hodín. Mesto Prievidza sa po prvýkrát stalo súčasťou tejto prestížnej zberateľskej série. Vydalo svoju 0 eurovú bankovku s motívom piaristického kostola.

Motív *Euro souveniru* zobrazuje Piaristický kostol Najsvätejšej Trojice a Nanebovzatia Panny Márie, dominantu Prievidze a jednu z najkrajších barokových stavieb strednej Európy. Piaristi do Prievidze prišli na pozvanie grófkyni Františky Pálfovej v roku 1666. Tento chrám bol slávnostne vysvätený v roku 1753. Na jeho vzniku sa podieľali domáci aj zahraniční majstri, ktorí mestu zanechali architektonickú skvost nadregionálneho významu.

„Možno je to len malý suvenír, ktorý nepatrí medzi veľké investície ani bombastické projekty. Tieto suveníry však robia niečo iné - budujú vzťah k mestu, hrdosť a pripomínajú, že aj naše mesto má svoje výnimočné miesta a príbehy, ktoré stoja za to, aby ich ľudia nosili domov ako spomienku,“ uviedol Michal Dobiaš, zástupca primátorky mesta Prievidza.

Euro souvenír - bankovka s hodnotou 0 eur - je v predaji za 3,50 € za kus. Môžete si ju kúpiť v Turisticko-informačnej kancelárii mesta Prievidza na Námestí slobody, v pokladni Domu kultúry Prievidza a na recepcii Galérie Jablň.

Text: Alojz Vlčko

Foto: Michaela Beňadiková

Pozývame na Banickú omšu

V nedeľu 6. septembra 2026 o 9:30 sa bude v Kostole Najsvätejšej Trojice (piaristický kostol) sláviť Banická omša, ktorú pripravuje mesto Prievidza v spolupráci s Hornonitrianskym banickým spolkom. Cieľom je počas Banického jarmoku okrem zábavy ponúknuť aj duchovný program, spojený s hodnotným kultúrnym zážitkom.

Liturgiu svätej omše spestria spevokol Kahanec a Školský orchester Základnej umeleckej školy Ladislava Stančeka Prievidza spolu s Miešaným zborom Rozkvet. Orchester s miešaným zborom uvedú v rámci svätej omše dielo hudobného skladateľa Josefa Buchnera pod názvom Banická omša, ktorého časti sú komponované na melodické motívy starých banických piesní.

Text: Alojz Vlčko

Foto: Peter Melicherčík

Tábor gréckokatolíkov sa niesol v duchu odvahy

Aj tento rok nám Boh požehnal nádherný spoločný čas na Letnom evanjelizačnom tábore - LET 2026 - Bratislavskej gréckokatolíckej eparchie. Už 15. ročník tábora sa konal od nedele 5. júla do piatka 10. júla v nádhernom prostredí Štiavnických vrchov na Počúvadle, v Chate Lodiár.

Zišlo sa nás spolu 90 ľudí (vrátane animátorov, kňazov a vladyku Milana Lacha) túžiacich po spoločenstve, dobrodružstve, hre, priateľstve a hlavne po Bohu. Témou tábora bola odvaha a nositeľom tejto správy („*Bud'te odvážni, lebo ja som premohol svet*“) bol svätý apoštol Pavol. Na jeho živote sme v katechézach, hrách a aktivitách spoznávali, aká je tá pravá odvaha kresťana - nie len zomierať, ale odvaha žiť Krista.

Tábor bol tento rok rozdelený do 3 skupín: deti do 14 rokov, deti nad 14 rokov a špeciálnu skupinu tvorili tí, ktorí sú účastníkmi animátorskej školy a pripravujú sa byť

animátormi. V katechézach sa mladším deťom prihovárал vladyka Milan. Starším sa prihovárал otec Miroslav Bujdoš, nový protosynkel našej eparchie. Mladší účastníci navštívili aj múzeum a sokoliarov v Štiavnických Baniach, starší Banskú Štiavnicu, kde mali tvorivé workshopy. Veľká vďaka patrí našim animátorom, ktorých viedol náš bohoslovec Martin Šiffalovič. Vytvorili nádherný tím a boli vzorom služby pre našu mládež, čo určite ocenili aj samotní účastníci. Už teraz sa tešíme na budúcoročnú LET-ku 2027!

Jozef Durkot, spoluorganizátor tábora

Piaristický tábor priniesol tému virtuálnej reality

Skalka pri Kremnici. To je miesto, pri vyslovení mena ktorého sa nejednému piaristovi rozžiaria oči a spomenie si na úžasné letné piaristické tábory. A nebolo tomu inak ani tento rok hneď v prvý prázdninový týždeň od 5. do 11. júla 2026.

V nedeľu sme deti privítali vo svete virtuálnej reality. Práve táto téma nás sprevádzala počas celého tábora. Po príchode a ubytovaní si každý vytvoril kartičku so svojou hernou postavou a svoje meno (spolu s farbou svojej skupinky) si deti museli nájsť priamo na lúke. Na druhý deň sme si vytvorili vlastné vlajky, ktoré nás hrdo reprezentovali po zvyšok týždňa.

Celým táborom nás sprevádzali rôzne hry - či už tie vnútorné na chate, ktorými sme bojovali proti sychravému počasiu, alebo skvelé vonkajšie klasiky ako stopovačka a ponorky. V utorok a v piatok sme pre deti pripravili špeciálny program, kde si sami mohli vybrať, čomu sa chcú venovať. Na výber mali športy ako futbal, volejbal, vybíjaná či lukostrelba, zatiaľ čo vo vnútri sa hrali spoločenské hry, tancovalo sa a zapletali sa náramky.

Svoje nohy sme si poriadne precvičili aj počas turistiky do Kremnice, ktorú sme zakončili zábavnou mestskou hrou a večernou opekačkou.

Veľké „ďakujem“ patrí pátrom piaristom, ktorí boli s nami počas celého tábora a slúžili pre nás sväté omše.

Text: Lukáš Detko, foto: Juraj Maroš

Pod hviezdami aj v daždi

Vyvrcholením celoročnej činnosti prievdzských skautov bol aj toto leto stanový tábor, ktorý sa konal od 16. do 26. júla 2026 na lúke nad Nedožermi-Brezanmi. Zúčastnilo sa ho 50 účastníkov - od najmenších vlčat a včielok až po dospelých dobrovoľníkov, ktorí svojou službou prispeli k jeho úspešnej organizácii.

Noci pod tisíckami hviezd, ale aj daždivé dni, počas ktorých bolo treba prekonať nejednu nepríjemnosť, priniesli deťom množstvo nevšedných zážitkov a upevnili priateľstvá, ktoré môžu pretrvať celý život. Nočné stráže, každodenné nástupy,

hry a súťaže, ale aj zamyslenia, dumky či táborové sväté omše vytvorili neopakovateľnú atmosféru, tak odlišnú od reality všedných dní. Ďakujeme za tieto chvíle Nebeskému Otcovi. *(foto na str. 36)*

Alojz Vlčko

Pozývame vás na Prievdzský deviatnik

Možno si na to spomínate a možno už ani nie. Bolo to pred 11 rokmi, keď v našej farnosti pôsobili pán dekan Vladimír Slovák a pán kaplán Dušan Rončák. Práve oni dvaja prišli vtedy s myšlienkou Prievdzského deviatnika.

Vo vysvetľujúcom článku k tejto iniciatíve pán kaplán Rončák zdôraznil, že už od konca 17. storočia je v našom meste najdôležitejšou náboženskou udalosťou Prievdzská púť, ktorá sa koná pri príležitosti slávnosti Nanebovzatia Panny Márie v termíne niekedy okolo 15. augusta. No hlavný patrón tejto farnosti, sv. Bartolomej, ktorý má sviatok o 9 dní neskôr, zostáva kvôli tomu dosť v úzadí.

„Ak však rátame dni medzi 15. a 24. augustom,“, píše pán kaplán v augustovom Bartolomeji v roku 2015, „vyjde nám presný počet 9 dní, čo je jedinečná príležitosť prežiť tento ‚prirodzený deviatnik‘ ako akúsi duchovnú obnovu našej farnosti. A táto by mohla byť završená slávnosťou patróna nášho farského chrámu, sviatkom sv. apoštola Bartolomeja - o to viac, že hneď deň nato sa v piaristickom kostole oslavuje svätý patrón a zakladateľ rehole piaristov sv. Jozef Kalazanský.“ V roku 2015 bolo v rámci tohto podujatia do Prievdze pozvaných deväť bývalých kaplánov či diakonov z našej farnosti. V nasledujúci rok nás navštívili kňazi - rodáci a v ten ďalší kňazi z dekanátu. V roku 2018 sa táto akcia uskutočnila posledný raz.

Tento rok sme sa k nej po dlhšom čase rozhodli vrátiť. V dátume od 15. do 23. augusta navštívia našu farnosť kňazi, ktorí tu kedysi pôsobili ako kapláni či diakoni, ale bude medzi nimi aj jeden rodák - novokňaz.

Prvá sv. omša v rámci deviatnika bude odslúžená v sobotu počas púte na Mariánskom vršku, ostatné vždy večer vo farskom kostole. Po sv. omši bude nasledovať krátka moderovaná diskusia s kňazom - hosťom, počas ktorej sa s ním budete môcť i tak osobnejšie stretnúť a spoločne si zaspomínať.

V pondelok 24. augusta bude vyvrcholením deviatnika oslava sviatku nášho patróna, sv. Bartolomeja, a to nielen v podobe sv. omše, ale aj v rámci agapé na farskom dvore, ktoré bude nasledovať po nej.

Veríme, že Prievdzský deviatnik obohatí našu farnosť nielen v duchovnom, ale i v ľudskom rozmere; a že bude povzbudením aj pre našich kňazov - hostí. Mnohí sme im doteraz vďační za dobro, ktoré do našej farnosti priniesli - a svojou osobnou účasťou im túto vďačnosť môžeme aj prejavit'.

V mene farskej rady Petra Humajová

PRIEVIDZSKÝ DEVIATNIK

15. - 24. augusta 2026

Mariánsky vršok
sobota 18:00 - Martin Dado

Farský Kostol sv. Bartolomeja:
nedeľa 18:00 - Dominik Kučera

pondelok 16:30 - Daniel Markovič

utorok 16:30 - Branislav Markovič

streda 16:30 - Ján Kraus

štvrtok 16:30 - Martin Garaj

piatok 16:30 - Dušan Rončák

sobota 16:30 - Pavol Kordík

nedeľa 18:00 - Peter Pikulik

pondelok 16:30 - Jozef Repko
sviatok sv. Bartolomeja

Účinok Eucharistie - pokračovanie

„Nech sú prijímajúcim na občerstvenie duše, na odpustenie hriechov, na spoločenstvo v tvojom Svätom Duchu, na uskutočnenie nebeského kráľovstva, na posilnenie dôvery v teba, nie na súd alebo odsúdenie.“

Zaoberáme sa krátkou, no obsahovo veľmi zaujímavou modlitbou, ktorá nám popisuje, aký efekt má Eucharistia na nás.

Odpustenie ľahkých hriechov

V minulom čísle sme sa venovali tomu, že Eucharistia slúži na odpustenie ľahkých hriechov. Tu sa hodí ešte spomenúť modlitby od veľikánov Cirkvi - sv. Bazila Veľkého aj sv. Jána Damaského, ktoré sa má modliť kňaz po skončení liturgie.

Sv. Bazil píše: *„...preto ťa prosím, dobrotivý a láskyplný, zachovaj ma v tvojej ochrane a skry ma v tóni tvojich krídel. Daruj mi, aby som s čistým svedomím až do posledného dychu dôstojne prijímal tvoje sviatosti na odpustenie hriechov a pre večný život ...“*

Sv. Ján Damaský používa obraz ohňa: *„Bože, Bože môj, plápolajúci a neviditeľný oheň, ktorý napája aj plam svojich anjelov. Ty si mi z nevýslovnej lásky dal za pokrm svoje prečisté telo a tým si mi dal účasť na tvojom božstve skrze prijatie tvojho tela a drahocennej krvi. Prenikni celé moje telo a dušu, všetky*

moje kosti a spál moje hriechy, Nech mi je tvoje sväté telo na život večný a tvoja drahocenná krv na odpustenie hriechov.“

Nerobme teda to, že ideme na prijímanie a po prijímaní potom ešte na spoved'! Bud' na prijímanie nejdem, lebo mám ťažký hriech, alebo idem s ľahkým hriechom a v Eucharistii mi je odpustené. Spoved' by mala mať u nás špeciálne miesto, nie ako doplnok po prijatí Eucharistie. (Spoved' je na samostatnú sériu článkov).

Na spoločenstvo v tvojom Svätom Duchu

Ďalším v modlitbe kňaza spomínaným účinkom Eucharistie je „spoločenstvo vo Svätom Duchu“. Nič, ale nič viac neobnovuje spoločenstvo vo Svätom Duchu, ktoré sa vytvorilo v tajomstve krstu a myropomazania (birmovania), ako prijímanie Eucharistie. Ved' naše modlitby, chodenie do chrámu, pôsty a skutky, to všetko je nástroj pre jedno jediné - zjednotenie sa s Bohom. Vstúpiť do vzťahu s Ním a žiť v plnosti spoločenstvo s Ním je zmyslom nášho života.

Prijímanie Krista (telom a duchom - to sa dá len v Eucharistii) je prijímaním Najsvätejšej Trojice. Ved' sa nedá prijať Syn bez toho, aby sme zároveň neprijímali Otca a Svätého Ducha. Aké veľké bláznovstvo a klamstvo je, keď človek uverí tomu, že mu „Svätý Duch“ povedal, aby odišiel z Cirkvi na „miesta“, kde niet Eucharistie!

Jozef Durkot, gréckokatolícky kňaz
Foto: Mária Melicherčíková

Tí, ktorí nemajú takmer nič, dávajú všetko

Zemetrasenie vo Venezuele spôsobilo obrovské škody. Oficiálne údaje hovoria o vyše 5 400 obetiach, skutočný počet mŕtvych sa však podľa odhadov môže pohybovať v desiatkach tisíc. Ďalšie tisíce ľudí utrpeli vážne zranenia, prišli o domovy a takmer pol milióna obyvateľov stratilo prácu.

Cirkev, ktorá sama utrpela veľké škody, okamžite začala pomáhať obyvateľom. Desiatky tisíc ľudí momentálne žijú v stanoch na uliciach. Cirkev im poskytuje materiálnu pomoc, duchovnú blízkosť aj možnosť prijímať sviatosti.

Chudobná štvrť Petare

Štvrť sa stala jedným z hlavných miest pomoci pre zranených a vysídlených ľudí z oblasti La Guaira, ktorých zemetrasenie pripravilo o domov alebo zdravie. Petare je jedna z najbiednejších a najhustejšie obývaných zón Caracasu. Na ploche 177 km² žijú približne dva milióny ľudí v dvetisíc chudobných štvrtiach.

Dalo by sa očakávať, že pri zemetrasení spadnú tieto chudobné štvrte ako prvé. Ale Petare vydržalo. V dôsledku zemetrasenia nemali žiadnych mŕtvych ani zranených, pretože Petare stojí na pevnom skalnom podloží. Hoci až 90 percent obyvateľov žije v chudobe, táto štvrť sa stala dôležitým miestom pomoci pre ľudí z La Guairy.

Ochotní dobrovoľníci

Cirkev zriadila štyri zberné centrá na rôznych miestach diecézy. Do pomoci sa zapojilo viac ako 250 dobrovoľníkov. Pomáhajú liekmi, chirurgickým materiálom, čistiacimi prostriedkami, potravinami aj oblečením, pretože mnohí ľudia prichádzajú bez ničoho.

Diecézny biskup hovorí: „Štedrosť ľudí je veľkolepá, je to skutočné Božie požehnanie. Ich ochota pomáhať, spolupracovať, byť prítomní, triediť oblečenie, klasifikovať lieky, prevážať a doručovať pomoc - to všetko je obdivuhodné. V celej tejto práci vidíme Boží dotyk a jeho prítomnosť.“

Bohatstvo venezuelskej Cirkvi

„Chudobní sú najväčším bohatstvom venezuelskej Cirkvi,“ pokračuje biskup a hneď dodáva jeden príbeh. Do jednej zo zberných centier prišli dvaja muži, ktorí pracujú na ulici ako obuvníci. Živia sa tým, že zbierajú starú a poškodenú obuv, opravajú ju a predávajú. Priniesli päťdesiat párov topánok, ktoré mali pripravené na predaj. Rozhodli sa ich však darovať ľuďom postihnutým zemetrasením. „Tí, ktorí nemajú nič, dávajú všetko,“ hovorí biskup. Podľa neho toto gesto ukazuje hlbokú pravdu: Boh koná aj tam, kde zdánlivo nič nie je. Tam, kde nie sú takmer žiadne zdroje, sa objavuje nesmierne ľudské a duchovné bohatstvo. Aj my sa môžeme pridať k ľuďom z Petare, ktorí pomáhajú napriek svojej chudobe. Máme príležitosť pomôcť našim venezuelským bratom a sestrám.

- Svoj milodar môžete poslať na účet:
IBAN SK09 0900 0000 0051 2133 9396
- Názov účtu/príjemcu:
ACN - Pomoc trpiacej Cirkvi
- Alebo milodar vložte do misijnej pokladničky v mesiaci august.

Všetkým dobrodincom ďakujeme!

Elena Cagaňová, členka Klubu priateľov misii

Foto: www.acnslovensko.sk

PRIEVIDZSKÁ PŮŤ K NANEBOVZATEJ PANNE MÁRII

15. - 16. august 2026

SOBOTA:

16:30 Vešpery (*farský kostol*)

16:45 Slávnostný sprievod z farského kostola na *Mariánsky vršok*

17:30 Modlitba posvätného ruženca (*Mariánsky vršok*)

18:00 Svätá omša – Martin Dado, farár Čerín (*Mariánsky vršok*)

19:20 Akatist k Presvätej Bohorodičke

Jozef Durkot, správca Gréckokatolíckej farnosti

sv. Sedmopočetníkov v Prievidzi (*Mariánsky kostol*)

20:00 Godzone - evanjelizačný program (*Mariánsky vršok*)

21:15 Adorácia (*Mariánsky kostol*)

22:15 Mládežnícka svätá omša – Bronislav Antoš,
farský vikár Detva (*Mariánsky vršok*)

NEDEĽA:

7:30 Liturgia sv. Jána Zlatoústeho

Jozef Durkot, správca Gréckokatolíckej farnosti

sv. Sedmopočetníkov v Prievidzi (*Mariánsky kostol*)

9:15 Modlitba posvätného ruženca (*Mariánsky vršok*)

10:00 Slávnostná svätá omša (*Mariánsky vršok*)
doc. SSD. Blažej Štrba, PhD., biblista

15:00 Deň farnosti - športovo-oddychové popoludnie

bude ponúkať súťaže pre deti, tvorivé dielne, futbalový turnaj
miništrantov, súťaž o najchutnejší koláč, živú hudbu (*Necpalanka*)
i futbalový zápas mladých a dospelých (*ihrisko pri SOŠ
polytechnickej, Ul. T. Vansovej*)

**Možnosť sv. spovede: sobota 17:15 – 19:30,
nedeľa 8:30 – 9:45**

Realizované s finančnou podporou mesta Prievidza.
Realizované s finančnou podporou Trenčianskeho
samosprávneho kraja.

Ďakujeme!

Ostatné sv. omše počas pútnického víkendu:

- Farský kostol - nedeľa 18:00
- Piaristický kostol - sobota 18:30, nedeľa 7:00
- Zapotôčky - sobota 17:30, nedeľa 8:00,
10:00, 19:00

Prievidza

TREŇČIANSKY
SAMOSPRÁVNÝ
K R A J

Vzt'ah s Bohom sa nemusí začať veľkým zážitkom, často stačí otvoriť srdce

Z malej túžby hovoriť mladým o Ježišovi vznikol projekt, ktorý dnes poznajú tisíce ľudí na Slovensku. O viere mladých, sile modlitby, stretnutí s pápežom Levom XIV. aj o tom, prečo nikdy nie je neskoro začať prežívať vzt'ah s Bohom, sme sa rozprávali s jedným z hlavných predstaviteľov Godzone projektu, Ivanom Petrom.

▪ Keď ste začínali s Godzone projektom, mali ste predstavu, kam až sa môže dostať? Čo vás na tejto ceste najviac prekvapilo?

Na začiatku sme nemali presnú predstavu, no od vzniku nášho spoločenstva v Sliači sme mali túžbu hovoriť mladým o Ježišovi. Najviac nás prekvapuje, ako Boh dokáže použiť aj obyčajnú ochotu človeka povedať mu svoje „áno“. Nemali sme všetky skúsenosti ani podmienky, ale mali sme túžbu slúžiť a Boh postupne otváral dvere.

▪ Čo podľa vás mladí ľudia dnes najviac hľadajú, po čom túžia?

Hľadajú prijatie. Túžia vedieť, že majú hodnotu ešte skôr, než niečo dokážu, získajú alebo ukážu ostatným; a chcú niekam patriť. Svet ich často vedie k tomu, aby svoju hodnotu merali podľa výkonu, vzhľadu, úspechu alebo reakcií na sociálnych sieťach. Evanjelium však hovorí, že si milovaný, poznaný a prijatý Bohom ešte skôr, než čokoľvek dokážeš. Práve toto prijatie dokáže človeka oslobodiť a postaviť jeho život na pevný základ.

▪ Čo je najväčšia výzva pri odovzdávaní viery súčasnej generácii?

Jednou z najväčších výziev je vstupovať do prostredia, v ktorom mladí ľudia skutočne žijú. Veľká časť ich života sa odohráva v online svete. Nemôžeme preto očakávať, že všetci prídu tam, kde sme my. Zároveň im potrebujeme prinášať dobrú správu evanjelia spôsobom a jazykom, ktorému rozumejú. Neznačená to meniť obsah evanjelia, ale hľadať zrozumiteľnú a autentickú formu, ktorá ukáže, že Ježiš nie je vzdialenou historickou postavou, ale živým Bohom, ktorý vstupuje do ich dnešných zápasov, vzt'ahov a otázok.

▪ Čo by ste chceli, aby si z vášho posolstva odniesla aj staršia generácia?

Našou túžbou je budovať generácie, ktorým ide o Božie kráľovstvo. Deti, mladých, rodičov aj starých rodičov, ktorí spoločne žijú svoju vieru. Chceli by sme, aby si každý človek bez ohľadu na vek odniesol jednoduchú pravdu: Boh je skutočný, je blízko a koná aj dnes. Vzt'ah s ním nie je určený iba pre mladých, ktorí stoja pod pódium. Je pozvaním pre každého človeka v každom období života.

▪ Čo by ste odkázali rodičom a starým rodičom, ktorí majú obavy o vieru svojich detí alebo vnúčat?

Veľakrát sme boli svedkami toho, že mladí zažili Boží dotyk vďaka vytrvalým modlitbám svojich rodičov a starých rodičov. Chceli by sme ich povzbudiť, aby nestrácali nádej, nevyvíjali na deti zbytočný tlak a neprestávali im žehnať. Niekedy sa môže zdať, že sa nič nemení, ale Boh pracuje aj vtedy, keď to ešte nevidíme. Láska, osobný príklad a verná modlitba môžu zasiahnuť hlbšie než množstvo dobre mienených slov.

▪ Ako podľa vás môžu generácie medzi sebou v Cirkvi lepšie spolupracovať?

Mladí potrebujú skúsenosť, múdrosť a stabilitu starších. Starší zase odvahu, tvorivosť a nové pohľady mladých. Dôležitá je pritom vzájomná úcta, ale aj ochota starších naozaj počúvať mladú generáciu. Silným obrazom môže byť príbeh Mojžiša, ktorému Áron podopieral ruky, keď už nevládal. Aj v Cirkvi potrebujeme stáť jeden pri druhom, navzájom si žehnať a niest' spoločnú zodpovednosť. Keď sa generácie prestanú porovnávať a začnú sa dopĺňať, môže cez ne Boh konať oveľa viac.

▪ **Čo by ste povedali človeku, ktorý má pocit, že Boh je od neho ďaleko a že už nemá zmysel začínať s ním vzťah?**

Témou tohtoročného Godzone turné, ktoré pripravujeme, je veta: „Ešte nie je neskoro.“ Boh človeka nehľadá iba v jeho najlepších chvíľach, ale prichádza aj do chaosu, sklamaní, bolesti a pochybností. V Písme čítame, že Ježiš stojí pri dverách a klope. Robí to trpezlivo a bez pozerania na hodinky. Stačí začať úprimne, možno aj veľmi jednoduchou vetou: „Bože, ak si tu, daj sa mi spoznať.“ Vzťah s Bohom sa nemusí začať veľkým zážitkom. Často sa začína malým úprimným otvorením srdca.

▪ **Mnohí ľudia dnes zápasia s osamelosťou, neistotou či strachom. Aké poslanstvo by ste im chceli priniesť?**

Nie sú na to sami a Boh nie je vzdialený od toho, čo prežívajú. On sa túži stretnúť s človekom uprostred jeho každodennosti, nie až vtedy, keď si dá celý život do poriadku. Čokoľvek človek prežíva, Boh to môže použiť na to, aby sa k nemu priblížil a povedal mu: „Som s tebou.“ Jeho prítomnosť nemusí odstrániť každý problém, ale môže priniesť pokoj, nádej a silu urobiť ďalší krok. A zároveň veríme, že Boh nás vedie aj k ľuďom a spoločenstvu, pretože niektoré bremená nemáme niest' sami.

▪ **Aký konkrétny príbeh človeka vám ukázal, že to, čo robíte, má zmysel?**

Počas Godzone tour sa s nami o svoj príbeh delia stovky ľudí, jedným z nich bol aj Max. Prežíval vyhorenie, depresívne stavy, strácal zmysel a stránil sa ľudí. Jedného rána mu ušli dve električky, a tak nastúpil do inej. Keď vystúpil, stretol členky Godzone tímu, ktoré mu ponúkli modlitbu. Počas nej zažil veľkú úľavu, radosť a slobodu. Pochopil, že Boh je s ním, a rozhodol sa kráčať jeho cestou. Niekedy zdanlivá náhoda, krátke stretnutie alebo jednoduchá modlitba môžu byť pre človeka okamihom, ktorý mu zmení smer života.

▪ **Ako vyzerá vaša vlastná viera mimo**

pódii, koncertov a veľkých podujatí? Kde čerpáte silu?

Pódium nedokáže nahradiť osobný vzťah s Ježišom. Naša viera sa buduje najmä v každodennosti, v osobnej modlitbe, pri čítaní Božieho slova, v Eucharistii, spoločenstve, rodine a v obyčajných rozhodnutiach zostať Bohu verný. Aj my potrebujeme chvíle, keď sme s Ježišom iba tak, bez pracovnej agendy a bez toho, aby sme od neho niečo potrebovali. Práve v Božej prítomnosti nachádzame pokoj, radosť, naplnenie a silu pokračovať.

▪ **Čím viete prekvapiť ľudí, ktorí vás poznajú len z Godzone projektu?**

Možno tým, aká obyčajná je veľká časť nášho života. Za veľkými podujatiami sú bežní ľudia, ktorí riešia rodiny, deti, povinnosti, únavu, termíny, technické problémy aj každodenné rozhodnutia. Veľa práce Godzone sa odohráva úplne mimo pozornosti verejnosti. Sú za ňou hodiny príprav, telefonátov, modlitieb, presúvania techniky, tvorby obsahu a služby konkrétnym ľuďom. To najdôležitejšie sa často deje v skrytosti a vernosti každodenným úlohám.

▪ **V novembri 2025 ste sa stretli s pápežom Levom XIV. vo Vatikáne. Aké boli vaše pocity, keď ste pred ním stáli? Čo vás na jeho prístupe alebo slovách najviac oslovilo?**

Bola to pre nás veľká česť, vďačnosť a zároveň pokora. Uvedomovali sme si, že pred Svätým Otcom nestojíme iba sami za seba, ale určitým spôsobom zastupujeme celý projekt, množstvo ľudí, ktorí v ňom slúžia, a generácie, ktorým túžime prinášať evanjelium. Bolo silné stretnúť sa s ním práve počas Jubilejného roka a mať možnosť predstaviť mu víziu projektu Godzone.

Samotné stretnutie bolo krátke, nemali sme priestor na dlhší rozhovor. Predstavili a odovzdali sme mu knihu, ktorá obsahovala osobné príbehy ľudí. Najsilnejším momentom bolo pre nás prijatie požehnaní.

Túžime ho niešť ďalej celej krajine a najmä mladej generácii, na ktorej nám veľmi záleží. Zo stretnutia sme odchádzali povzbudení a odhodlaní pokračovať.

▪ **Čo by ste si priaľi, aby si ľudia odniesli z vášho programu počas púť v Prievdzi?**

Nejde iba o spomienku na pekný program, hudbu alebo atmosféru. Túžime, aby osobne zažili, že Ježiš je živý, blízky a že ich pozýva do vzťahu s ním.

Budeme radi, ak si každý odnesie nový hlad po Božej prítomnosti, povzbudenie pre svoj každodenný život a možno aj konkrétne rozhodnutie. Pre niekoho to môže byť návrat k modlitbe, pre iného odpustenie, zmierenie, zapojenie sa do spoločenstva alebo jednoduché rozhodnutie začať znovu kráčať s Bohom.

Mária Fichnová

Foto: archív Godzone projektu

Cieľom Godzone projektu je budovať generácie, ktorým ide o Božie kráľovstvo.

Predstavitelia Godzone v Ríme na stretnutí s pápežom Levom XIV.

V roku 2003 založili mladí zo Sliača spoločenstvo SP. Jedným z prvých impulzov k evangelizačnej činnosti bol festival Volnosť na Nevoľnom. Následne prišla zo strany Konferencie biskupov Slovenska ponuka pripraviť v rámci Týždňa Cirkvi pre mládež evangelizačný program v piatich mestách. V roku 2009 vytvorili prvé turné s názvom Enter the Godzone Tour, ktoré sa neskôr stalo známym ako Godzone Tour. Godzone projekt vznikol v roku 2010 ako odpoveď na výzvu Katolíckej cirkvi vstúpiť do novej evangelizácie a v roku 2012 bola do služby vnesená vzia KIOBK - generácia, ktorej ide o Božie kráľovstvo. V súčasnosti sa okrem iného podieľa na viacerých národných a medzinárodných projektoch (národné stretnutia mládeže, svetové dni mládeže a pod.)

Veľké veci mi urobil ten, ktorý je mocný

V živote sa nám môže veľakrát stať, že sa cítime nepovšimnutí, priveľmi starí na niektoré výzvy. Biblická scéna velebenia Boha však svedčí o tom, že Bohu nič nie je nemožné. A preto sa pozrime aj dnes na tento výjav z Biblie, ktorý hovorí o obrovskej Božej добрote.

Magnifikat alebo Máriin chválospev už isto počul každý. Čo to však znamená? Slovo „velebit“ má v biblickom zmysle hlbší význam než iba vyjadrenie chvály. Keď Biblia hovorí „velebím Boha“, neznamená to, že človek robí Boha väčším alebo mu pridáva na veľkosti. Boh nepotrebuje, aby mu človek niečo dopĺňal. Biblické „velebit“ znamená uznať Božiu veľkosť, verejne ju vyhlásiť, pamätať na jeho skutky a dať Bohu prvé miesto vo svojom živote. Preto Mária vo svojom chválospeve hovorí: „*Veľké veci mi urobil ten, ktorý je mocný.*“

Predstaviiteľka chudobných

Mária a Alžbeta, dve hlavné postavy tohto príbehu, pochádzali z rozdielnych životných okolností, no obe sa stali súčasťou veľkého Božieho diela.

Mária pochádzala z galilejského Nazareta, oblasti, ktorú vtedajšie elity často považovali za menej významnú v porovnaní s Jeruzalemom a Judeou. Bola to pravdepodobne mladá židovská žena zasnúbená s Jozefom a pochádzala z chudobných pomerov.

Keď hovorí „*zhliadol na poníženosť svojej služobnice*“, nehovorí iba o svojej osobnej skromnosti. Grécke slovo *tapeinosis* použité v biblickom texte označuje stav človeka bez spoločenskej moci, postavenia a vplyvu. Mária teda nehovorí iba za seba, ale stáva sa predstaviteľkou všetkých chudobných a bezvýznamných, ktorých Boh vidí a na ktorých nezabúda.

Neplodná

Alžbeta bola manželkou kňaza Zachariáša. Evanjelium ju predstavuje ako ženu zo staršej generácie, ktorá bola mnoho rokov

neplodná a pochádzala z kňazského rodu. V starovekom židovskom prostredí bola neplodnosť veľkou životnou tragédiou. Nešlo iba o osobnú bolesť, ale aj o spoločenské znevýhodnenie ženy, pretože materstvo bolo spojené s pokračovaním rodu, požehnaním a spoločenskou hodnotou. Narodenie Jána Krstiteľa preto pokračuje v známom biblickom vzore, v ktorom Boh dáva život tam, kde človek vidí nemožnosť: Sára porodila Izáka, Ráchel Jozefa, Anna Samuela a Alžbeta Jána. Boh podľa tejto tradície otvára nové možnosti práve tam, kde ľudské sily končia.

Nová Anna

Kultúra starovekého Stredomoria spájala materstvo s hodnotou ženy a s pokračovaním života. Lukáš však tento pohľad rozširuje. Mária nie je významná iba preto, že porodí dieťa. Je významná predovšetkým preto, že počúva Božie slovo, odpovedá vierou a stáva sa spolupracovníčkou Božieho zámeru. Jej veta „*Nech sa mi stane podľa tvojho slova.*“ predstavuje vzor veriaceho človeka, ktorý sa otvorí Bohu a prijíma jeho vôľu.

Magnifikat - Máriin chválospev - tak nie je iba osobnou modlitbou vďaky. Je to prorocký hymnus, ktorého štruktúra pripomína žalmy a piesne Starého zákona. Najvýraznejšia podobnosť sa nachádza medzi Magnifikatom a modlitbou Anny, matky proroka Samuela. Anna po dlhom čakaní na dieťa hovorí: „*Srdce mi plesá v Pánovi, v mojom Bohu rastie moja sila...*“ (1 Sam 2,1)

Medzi týmito dvoma piesňami nachádzame viacero podobností. Anna hovorí o radosť v Pánovi, o Bohu, ktorý dvíha ponížených, sýti hladných a ponízuje pyšných.

Mária podobne vyznáva: „*Môj duch jasá v Bohu, mojom Spasiteľovi*“, pretože Boh „*zhliadol na poníženosť svojej služobnice*“. Hovorí tiež, že Boh „*hladných nakrmil dobrotami*“ a „*rozptýlil tých, čo v srdci pyšne zmýšľajú*“. Lukáš tak predstavuje Máriu ako novú Annu - ženu, cez ktorú Boh začína svoje veľké dielo spásy.

Tradícia žalmov

Magnifikat nadväzuje aj na tradíciu žalmov. Žalm 103 sa začína slovami: „*Dobroreč, moja duša, Pánovi a celé moje vnútro jeho svätému menu*.“ V hebrejskej biblickej tradícii výraz „moja duša“ (*nefeš*) označuje celého človeka. Nejde teda iba o vnútorný pocit alebo emóciu, ale o celú osobu, ktorá oslavuje Boha.

Podobné vyjadrenia nachádzame aj v ďalších žalmoch. Žalm 104 hovorí: „*Dobroreč, moja duša, Pánovi! Pane, môj Bože, si nesmierne veľký*.“ Žalm 146 začína slovami: „*Chváľ, moja duša, Pána!*“ Magnifikat je preto možné chápať ako nový žalm vložený do úst Márie. Zhrňa veľkú biblickú tému: Boh pamätá na slabých, koná v prospech pokorných a verne uskutočňuje svoje prisľúbenia.

Programové vyhlásenie

Lukáš tento príbeh uvádza zámerne, pretože jeho evanjelium má silný motív: Boh prichádza k tým, ktorí stoja na okraji spoločnosti. Preto sa na začiatku evanjelia objavujú stará neplodná žena Alžbeta, mladá a neznáma žena Mária, pastieri ako prví svedkovia narodenia Ježiša a ďalší chudobní a zabudnutí ľudia. Magnifikat sa tak stáva programovým vyhlásením celého Lukášovho evanjelia. Ukazuje, že Boh si všima malých, obracia ľudské hodnotenia a naplňa svoje prisľúbenia. Máriina pieseň preto nie je iba oslavou jednej udalosti v jej živote, ale svedectvom o Bohu, ktorý zostáva verný, pamätá na človeka a koná tam, kde svet často nevidí žiadnu nádej.

Preto sme aj my pozvaní ku vzdávaniu chvály dobrému Bohu. Toto je náš Boh - ten, ktorý vidí naše potreby; ten, ktorý nás pozná. Skúsme mu, možno aj po prečítaní tohto článku, poďakovať za všetky jeho dobrodenia.

Ján Mikuško, diakon

Foto: Mária Melicherčíková

V čom je pre vás Panna Mária inšpiráciou v každodennom živote?

- **Zdenka (58 rokov):** „Panna Mária je mi inšpiráciou v každodenných rozhodnutiach, neistotách a povinnostiach. Vedú ma jej slová, ktoré neustále hovoria fiat - nech sa mi stane podľa tvojho slova. Jej duša spieva nádherný chválospev: ‚Velebí moja duša Pána...‘ Učím sa od nej vďačnosti a snažím sa premieňať každú chvíľu dňa na chválu Nebeského Otca.“
- **Anka (67 rokov):** „U Panny Márie obdivujem jej odvahu, rozvahu a dôveru k Pánu Bohu. Taká mladá dievčina s pevným odhodlaním sa podujala na takú ťažkú úlohu! Áno, bola plná milosti, no pri rozhodovaní a konečnej voľbe mala slobodnú vôľu. Nie z donútenia, ale z vlastného rozhodnutia dala súhlas stať sa matkou Božieho Syna. Ani na okamih nezaváhala.“
- **Silvia (50 rokov):** „Panna Mária je pre mňa hlavne milujúca mamka, pokojná, láskavá, objímajúca. Keďže máme štyri deti, práve v tomto je pre mňa inšpirujúca. A tak ako pre Carla Acutisa je Eucharistia diaľnicou do neba, tak je ona pre mňa najkratšou cestou k Ježišovi Kristovi.“
- **Terezka (46 rokov):** „Asi najviac ma na Panne Márii oslovuje, že ‚vedela nevedieť‘. Jej mocná dôvera. Toto sa od nej snažím učiť celý život.“
- **Mária (45 rokov):** „Inšpiráciou mi je, že bola v ústraní a viac robila ako rozprávala. To sa neviem naučiť.“
- **Ivetka (59 rokov):** „Pre mňa je inšpiráciou jej hlboká dôvera v Boha aj v ťažkých situáciách, pokora, láska k blížnemu a tichosť. Snažím sa stíšiť, pomodliť sa. V tom nachádzam silu a nádej.“
- **Alexandra (38 rokov):** „Panna Mária a jej dieťa v náručí mi dáva silu dennodenne sa boriť s rôznymi situáciami a prijímať svojho syna s Downovým syndrómom tak oddane, ako by to Panna a Matka mohla urobiť. Bez tohto pohľadu by sa mi žilo oveľa ťažšie.“
- **Danka (56 rokov):** „V odvahe povedať ‚áno‘. V nesmiernej trpezlivosti, v šírení pokoja, v zvládnutí toho najťažšieho - keď mama žije dlhšie ako jej dieťa.“
- **Alicka (50 rokov):** „Panna Mária mi je veľkým vzorom tichosti a pokory srdca. Aj keď nerozumela, nosila všetko v srdci a uvažovala o tom... Dôverovala Bohu vo všetkom, čo sa dialo v jej živote. O to sa snažím aj ja.“
- **Hanka (42 rokov):** „Panna Mária je mi všetkým. Mamkou, Kráľovnou, sestrou. Nevieť si bez nej predstaviť život. Aká je nežná, taká je mocná. Jednoducho prvá po Bohu.“
- **Katka (62 rokov):** „Mňa Panna Mária inšpiruje svojou pokorou.“
- **Ol'ga (74 rokov):** „Pre mňa je inšpiráciou v pokore a dôvere v Boha. Vedie ma k Ježišovi, ako sa aj hovorí - cez Máriu k Ježišovi. Je mojou matkou a priateľkou, ktorú milujem.“
- **Janka (50 rokov):** „Panna Mária je pre mňa veľkým vzorom, darom a svetlom v živote. Pomáha mi vo všetkom a so všetkým. Mám ju vo veľkej úcte. Nechávam sa ňou viesť a tá moja životná cesta je potom oveľa ľahšia. Je pre mňa láskavou mamou. Som jej dieťa, ktoré ju prosí. Podávam jej ruku a nech ma vedie. Koľkokrát som sa potkla a ona mi vždy pomohla. Ani to neviem opísať a povedať. Láskavá a dobrotivá - naša Mama.“
- **Irenka (74 rokov):** „Pannu Máriu vnímam od mladosti ako milujúcu krásnu bytosť. V neustálej prítomnosti. A táto láska ma posúva byť milujúca nielen v mojej rodine, ale pre všetkých, ktorých stretávam vo svojom živote.“

Pripravila: Anna Gálová ml.

...tri otázky pre Teréziu Kollárikovú, ktorá vedie chvály v piaristickom kostole

Pri slovách „velebí moja duša Pána“ sa mnohým kresťanom okamžite vybaví slovo chvála. Chváliť Boha možno modlitbou, básňou, piesňou, tancom ako aj rôznymi hudobnými nástrojmi. Ale chvála sa môže stať aj životným štýlom. Ako žije človek oddaný chválam, to sme sa opýtali speváčky a hudobníčky Terézie Kollárikovej, ktorá spolu so svojimi priateľmi niekedy vedie chvály v piaristickom kostole.

1

Terezka, ako si sa dostala k chválovej hudbe?

Ked' som mala asi 12 rokov, moja mama ma zobrala na chvály k piaristom. Už vtedy sa ma chvály veľmi dotkli. A tým, že ma hudba vždy bavila a chodila som na klavír, rozhodla som sa, že sa naučím hrať na gitare a postupne som začala hrať v speváckych zboroch a neskôr na chválach.

2

Nachádzaš v živote inšpiráciu aj pre tvorbu svojich vlastných piesní?

Častokrát, keď prežívam obdobie, ktoré ma silno ovplyvňuje, cítim túžbu napísať o tom pieseň. Myslím si, že je veľmi krásne a silné, keď worship lídri (vedúci chvál) vkladajú svoje emócie a zážitky s Bohom do svojich piesní.

3

Ako ti chvály pomáhajú žiť lepšie a zmysluplnejší život?

Chvály sú pre mňa spôsobom modlitby, pri ktorom sa viem k Bohu priblížiť najviac. Sú niečím, čo ma oživuje a posúva ďalej v mojej viere. Pri chválach môžem vypnúť a neriešiť svoje problémy a len sa sústrediť na Ježiša a bežať za ním.

Milujem, ako konkrétne dokáže Pán Boh prehovárať počas chvál do srdca a ako uchopiteľne je ho počas nich cítiť. Myslím si, že táto modlitba je aj veľkou zbraňou v boji voči Zlému. Keď spievam chvály, cítim sa niekedy ako Boží bojovník, ktorý je síce v boji aj unavený, ale je to zmysluplné a silné.

Text: Elena Blašková
Foto: archív Terézie Kollárikovej

Hľa, Baránok Boží...

Týmito slovami sa v svätej omši otvára jeden z najintímnejších okamihov stretnutia človeka s Bohom. Kňaz ukazuje veriacim premenený chlieb a víno - samotného Ježiša Krista - a opakuje slová, ktoré vyslovil svätý Ján Krstiteľ pri Jordáne. Ježiš je Baránok, ktorý svojou obetou sňal hriechy sveta a pozýva nás na hostinu novej a večnej zmluvy.

Zhromaždenie odpovedá slovami rímskeho stotníka z evanjelia: „*Pane, nie som hoden, aby si vošiel pod moju strechu, ale povedz iba slovo a duša mi ozdravie.*“ Nie je to vyjadrenie strachu, ale pokornej viery. Uvedomujeme si, že nikto z nás si Eucharistiu nemôže zaslúžiť. Je to dar Božej lásky, ktorý prijímame s vdáčnosťou a dôverou.

Pán, ktorý sa dáva za pokrm

Nasleduje sväté prijímanie. Jeho vonkajšia forma je jednoduchá, no jeho skutočnosť presahuje všetko, čo dokážeme pochopiť. V malej hostii prijímame živého Krista - jeho telo, krv, dušu i božstvo. Neprijímame „niečo sväté“, ale samotného Pána, ktorý sa nám dáva za pokrm, aby zostával s nami a premieňal náš život zvnútra.

Cirkev od prvých storočí učí, že sväté prijímanie je vrcholom účasti na svätej omši. Nestačí byť len prítomný. Eucharistická obeta prirodzene smeruje k tomu, aby sme prijali Krista, ak sme na to pripravení. Preto nás Cirkev pozýva pristupovať k svätému prijímaniu v stave posväcujúcej milosti, so živou vierou a s túžbou po zjednotení s Bohom.

Chvíľa posvätného ticha

Po prijatí Eucharistie nastáva chvíľa posvätného ticha. Je to čas osobného rozhovoru s Kristom, ktorý práve vstúpil do nášho života jedinečným spôsobom. Nemusíme hovoriť veľa. Stačí poďakovať, odovzdať mu svoje radosti i starosti, prosiť za svojich blízkych alebo jednoducho zotrvať v jeho prítomnosti. Tieto krátke

okamihy ticha patria medzi najvzácnejšie modlitby celého týždňa.

Keď všetci veriaci prijmú Eucharistiu, kňaz alebo diakon pozorne zozbiera zostávajúce premenené hostie. Nejde o praktickú povinnosť, ale o prejav hlbokej úcty voči Kristovej reálnej prítomnosti. Eucharistia sa uchováva vo svätostánku predovšetkým preto, aby mohla byť prinášaná chorým a umierajúcim, ale aj preto, aby veriaci mohli prichádzať na poklonu Kristovi prítomnému medzi nami. Keď sa dvierka svätostánku zatvoria, Ježiš zostáva vo svojom dome a zároveň odchádza s každým, kto ho prijal do svojho srdca.

Svätá omša sa síce blíži ku koncu, no stretnutie s Kristom pokračuje v každodennom živote. Eucharistia nás posila, aby sme sa aj my stávali chlebom lámaným pre druhých - svedkami lásky, ktorú sme práve prijali pri Pánovom stole.

Oto Dokoupil, kaplán
Foto: Mária Melicherčíková

Maliarska výpoveď o zrelosti viery

(Venované pani Alenke I., fascinovanej obrazom Alojza Petráša)

Vzájomné spojenie kňazov a umelcov má svoju dávnu históriu v tvorbe architektúry a zariaďovaní kostolov. Duchovní boli spravidla tvorcami ikonografického programu, objednávateľmi sôch a obrazov, ktoré sa svojim teologickým obsahom stávali súčasťou liturgického priestoru.

Veriaci v nich po celé generácie nachádzali útechu i potechu, znepokojujúce otázky i napomenutia a vytvárali si k nim dôverne blízky vzťah. Výtvarné diela sa do sakrálnych priestorov umiestňovali s nárokmi na umeleckú hodnotu, veriaci ich vnímali citlivo, s úctou a rešpektom.

Začiatkom roka 2016 akademický maliar Alojz Petráš (1934 - 2016) dokončil veľkoformátovú malbu nazvanú Golgota. Krátko po smrti autora vtedajší dekan farnosti ThLic. Vladimír Slovák umiestnil malbu na severnú stenu Mariánskeho kostola zariadeného mobiliárom z prvej polovice 18. storočia.

Podobne ako sa odlišuje jazyk minulých storočí od aktuálneho jazyka, aj vyjadrovacie prostriedky výtvarného umenia nesú znaky svojej doby. Je vzácnosťou, ak osobná výpoveď súčasného maliara preklenie storočia a stretne sa s dielami dávnych tvorcov. Univerzálna myšlienka Kristovho vykúpenia prítomná na hlavnom oltári v neskorogotickej soche bolestného Krista, na bočnom oltári sv. Márie Magdalény zase v barokovom súsoší kalvárie s unikátnou kompozíciou očistca, sa súčasníkovi prihovára aj Petrášovým obrazom Golgoty.

Kristovo telo vyrastá z kríža, akoby samo bolo krížom v daždi žiarivých kvapiek krvi padajúcich na hriešnikov. Napäté ruky pribité o priečne brvno ešte voňajú chlebom Poslednej večere, umučená tvár bolí zradou a obetou. Lúč svätožiary Ukrižovaného osvecuje v ľavej dolnej časti kajúcneho lotra, postavu na kríži pod ľavou rukou Krista kontúrujú temné tóny.

Expresívnosť červenej v pravej časti

obrazovej plochy dramaticky znásobujú kusy použitého plátna zvýrazňujúce štruktúru pastózne nanášané farby. Práve v tejto časti pôsobí naliehavo, varovne a v nadväznosti na motív odvráteného lotra plasticky zobrazená slučka, symbol Judášovej alebo akejkolvek inej zrady či apokalyptického zvonenia.

Malbu monumentálneho výrazu zanechal autor kostolu ako osobnú výpoveď o zrelosti viery a poslednom výdychu.

Text: Barbora Matáková
Foto: Mária Melicherčíková

Unášaní búrkou

Súčasnité Dánsko a jedna rodina, v ktorej sú muži po generácie pastormi. To je základný rámec seriálu *Unášaní búrkou*, ktorý pred pár rokmi vysielala aj naša verejnoprávna televízia. Nie je dostupný na veľkých streamovacích platformách, ale tým, ktorí hľadajú, náš Pán sľubuje, že aj nájdu.

Seriál je v prvom rade rodinnou drámou. Jej hlavnými protagonistami sú otec - pastor, jeho manželka a ich dvaja dospelí synovia. Každá z postáv sa behom dvoch sérií vyvíja, odhaľuje svoje svetlé aj tienisté stránky, je konfrontovaná s minulosťou aj s nepredvídateľnými novými výzvami.

Veľkou devízou seriálu je jeho nečierno-bielosť. Zaoiste vám niektorá postava bude viac a iná menej sympatická, pri troche diváckej empatie však budete postupne chápať ich pohnútky a obmedzenia a uvedomíte si nemožnosť jednoducho ich za ne odsúdiť. Odráža sa v nich totiž veľkosť aj bieda človeka, pšenica aj kúkoľ.

Ako už naznačuje samotné zasadenie postáv v dánskom evanjelickom kontexte, viera je zásadnou témou a spodným prúdom seriálu. Ale aká viera? Čia viera je tá pravá? A čo znamená v sekularizovanej západnej spoločnosti? Môže prežiť skompromitovaná zlým svedectvom rodinných autorít? Tieto a mnohé iné otázky sa dostávajú na povrch a je na ne odpovedané prostredníctvom postáv z ich rôznorodých perspektív. Nie je to unisono, je to

neraz škripanie a zrážanie sa svetónázorov v konkrétnych životných dilemách.

Práve blízkosť životu, nestrojená realita a uveriteľnosť charakterov spolu so zmyslom pre veci, ktoré idú poza hranice bežného, vytvárajú zo seriálu príťažlivé dielo. Nepripúta vás k sebe ako balík čipsov, ale môže byť šálkou bylinkového čaju na večer. S ním sa ide nám raneným ľahšie. Občasná nelichotivá poznámka z úst pastora Johanesa na adresu katolíkov vám navyše vyčarí blahosklonný úsmev na tvári.

Text: Peter Pikulík, OFMConv

Foto: www.i.guim.co.uk

Fiat voluntas tua

*Nelahké je povedať:
„Tvoja vôľa nech sa stane.“
Na tie slová
ešte som nedozrel, Pane.
Všetkému sa učím.*

*Teraz je čas akurát,
aby som poznal,
čo je to mať rád.
Čo je to priniesť obeť,
keď ma čosi pichne do duše.*

*Keby si nebol stále tu,
možno mi srdce zaluže.
Zaluže s'ta zradca.
Ty však si môj Vládca.*

Janka Lajčáková

Tri knihy o Márii

Hľadáte inšpiratívne námety na knihy s mariánskou tematikou? Možno vás zaujmú práve tieto tituly. Každý iný, každý niečím výnimočný. Vyberiete si? Ak áno, potom už len želám príjemné letné čítanie!

Kaylene Brown: Velebím

Poznáte program Exodus, prostredníctvom ktorého sa muži 90 dní pripravujú na Veľkú noc? Kniha *Velebím* s podtitulom *Ako budovať svoju ženskú spiritualitu a rásť v čnostiach* je jeho „ženská verzia“. Obsahuje 90-dňový program zložený z modlitieb, zamyslení a konkrétnych aktivít, ktoré sa snažia u žien posilňovať rôzne čnosti - pokoru, priateľskosť, vdáčnosť, veľkodušnosť, poslušnosť... Každý týždeň ich pri tom sprevádza iná svätica - sv. Gemma Galgani, sv. Angela Merici, sv. Jozefína Bakhita, sv. Matka Tereza... Nechýba (na striedačku) každodenná modlitba Litánií pokory či Litánií dôvery, a samozrejme, Magnifikat. Tento program možno absolvovať nielen 90 dní pred Veľkou nocou, ale s pomocou tejto knihy sa do neho môžete pustiť kedykoľvek. Vydalo ju vydavateľstvo POSTOJ MEDIA v roku 2022.

Mirjana Soldo: Moje srdce zvíťazí

Meno Mirjana Soldo isto nie je neznáme žiadnemu pútnikovi do Medžugoria. Je to jedna z vizionárov, ktorým sa v roku 1981 v Medžugorii začala zjavovať Panna Mária. Tieto zjavenia trvajú dodnes. Poznáme rôzne fakty o nich - ale tušíme, ako ich prežívala a stále prežíva tá, ktorá sa ich od začiatku zúčastňuje? Mirjana Soldo

sa rozhodla vydať svedectvo o svojom živote. Začítajte sa do jej slov a zistíte, že je to obyčajná žena s obyčajnými problémami a obyčajným životom, no obohatená o úlohu, ktorá sa stala jej životným údelom. Spolu so životnými osudmi autorky budete mať možnosť nahliadnuť aj do najpodstatnejších posolstiev Panny Márie v Medžugorii. Knihu vydalo vydavateľstvo Zachej v roku 2018.

Elias Vella: Panna Mária rozvázuje naše uzly

Kým neprišiel na scénu pápež František, len málokto tušil o obraze Panny Márie rozvážajúcej uzly. No vďaka nemu sa úcta k nej rozšírila do celého sveta. Poskytla inšpiráciu aj obľúbenému exercitátorovi Eliasovi Vellovi, ktorý si na túto tému pripravil viaceré prednášky. Kniha je zostavená z tých, čo odzneli na Slovensku v rokoch 2018 a 2019. Do ucelenej podoby ich skoncipovala redaktorka Alžbeta Šuplatová. A tak sa i vďaka nej zrozumiteľným a prehľadným spôsobom môžeme dozvedieť, ako sa s pomocou Panny Márie dajú rozviazať uzly nášho hriechu, uzly závislostí či problémov v našich rodinách. Knihu vydalo vydavateľstvo Per Immaculatam v roku 2026.

Text: Petra Humajová

Foto: www.kumran.sk

Hrôza z juhu

V sobotu 29. augusta 2026 uplynie presne 500 rokov od jednej z najvýznamnejších udalostí v dejinách bývalého Uhorska a strednej Európy. Hoci sa odohrala na vzdialenom juhu dnešného Maďarska, mala ďalekosiahle následky pre celú krajinu, Hornú Nitru nevynímajúc.

V stredu 29. augusta 1526 okolo pol štvrtej popoludní sa na poli pri mestečku Moháč neďaleko Dunaja stretlo v nerovnom boji 25-tisíc vojakov uhorskej armády na čele s kráľom Ľudovítom II. Jagelovským s takmer 100-tisícovým vojskom Osmankej ríše pod vedením sultána Sulejmana I. Nádherného. Nekompletná, zle organizovaná a slabo vyzbrojená armáda uhorského kráľovstva nemala proti najobávanejšej vojenskej sile vtedajšej Európy žiadnu šancu. Krátko pred piatou bolo po boji. Na bojisku zostalo ležať okolo 15-tisíc uhorských vojakov. Zvyšok sa dal na ústup, počas ktorého v rozbahnenej pôde vyhasol život sotva dvadsaťročného kráľa. Okrem neho bitku neprežilo bezmála tridsať popredných mužov krajiny. Život za vlast' položili aj dvaja hlavní velitelia kráľovského vojska. Jedným z nich bol zemepán Bojnického panstva Juraj Zápoľský, ktorý do boja iste priviedol aj nemálo svojich poddaných, vrátane mužov z Bojníc, Prievidze a okolia.

Dvaja králi, žiadna moc

Po Jurajovej smrti jeho majetky prebral starší brat Ján. Práve jeho mocné vojsko malo byť pri ľútom boji výraznou posilou kráľovskej armády. Namiesto toho zostalo na polceste, pričom podľa mienky niektorých historikov mohlo ísť zo strany Jána o úmysel. Po skone ešte bezdetného kráľa bol totiž ako najbohatší a najväznejší šľachtic v krajine na jeseň uhorským snemom zvolený a korunovaný za kráľa. S tým sa ale nemienil zmieriť rakúsky arcivojvoda Ferdinand Habsburský, ktorý si nárokoval nástupníctvo na základe dynastických zmlúv uzavretých medzi jeho

starým otcom Maximiliánom I. Habsburským a Ľudovítovým otcom Vladislavom II. Jagelovským. Namiesto odvety proti spoločnému nepriateľovi celej kresťanskej Európy sa tak strhol nelútostný boj dvoch protikráľov, ktorý dovŕšil rozklad obranyschopnosti krajiny.

Dovtedajšia mocnosť viac ako sto rokov spoľahlivo odolávajúca útokom moslimského súpera sa tak stala priestorom, ktorý sa Osmanom ponúkal ako na podnose. Pomyselná južná brána do krajiny tak zostala po Moháči otvorená. Záležalo len od Osmanov, kedy sa ňou rozhodnú opäť prejsť a pokračovať v diele skazy.

Prvýkrát u nás

Do priestoru dnešného Slovenska Osmani prvý raz prenikli na jeseň v roku 1530. Išlo o rýchle jazdecké oddiely, ktorých cieľom bolo čo najrýchlejšie vyrabovať a vyplieniť územie nepriateľa. Tým bol pre nich v tom čase Ferdinand Habsburský a jeho prívrženci, keďže Ján Zápoľský sa v zúfalej snahe ubrániť trón spojil s Turkami. Odniesli si to ich majetky a poddaní na západnom Slovensku.

Na Hornej Nitre sa cieľom ich pustošenia stalo Bojnické panstvo, ktoré ešte na jeseň 1527 z rúk Zápoľského vydobyl prepychovo bohatý Ferdinandov spojenec Alexej Turzo. Turci doň v spomínanom roku 1530 vpadli práve cez Vianoce. Bojničania sa stihli utiahnuť na hrad, preto sa nepriateľ musel uspokojiť s odvedením hospodárskych zvierat a podpálením prázdneho mestečka.

Prievidza ani okolité obce také šťastie nemali. Po dvojtýždňovom plienení si z nich Turci okrem množstva dobytka odviekli

aj tisíce zajatých ľudí. V roku 1541 Osmanmi definitívne dobyli Budín (západnú polovicu súčasnej Budapešti) a spolu s tretinou dovtedajšieho Uhorského kráľovstva ho pripojili k svojej ríši. Odvtedy mali na Slovensko bližšie a pravidelne ho ohrozovali, región Hornej Nitry však zostal od ich pustošenia dlhé roky ušetrený.

Život v strachu

Rad na nás opäť prišiel v roku 1599, keď nájazdy krymských Tatárov katastrofálne postihli veľké plochy Pohronia a Považia a takmer celé Ponitrie. Z významnejších sídel sa ako spustošené menovite spomínajú Prievidza, Bojnica a Nitrianske Pravno.

V nasledujúcich desaťročiach Turci z územia horného Ponitria vojensky priamo ohrozovali obce dnešného okresu Partizánske. Súčasný okres Prievidza prišiel na rad až po tom, čo osmanské vojská 25. septembra 1663 dobyli významnú protitureckú pevnosť Nové Zámky a spravili z nej najsevernejšie mesto svojej ríše. Odtiaľ potom do mestečiek a dedín širokého okolia vysielali poslov, ktorí od obyvateľstva pod hrozbou vypálenia žiadali odvádzanie daní Osmanskej ríši. Pre odmietnutie Turci už na jeseň 1663 vypálili a spustošili Oslany a 12 priľahlých dedín.

Osmanskú zvrchovanosť následne zo strachu prijala väčšina obcí až po Koš pri Prievidzi, ale aj niekoľko severnejšie položených dedín v Rudnianskej a Handlovej kotline. Dostali sa tak do dvojitého poddanstva, keďže museli naďalej platiť

dane aj svojim doterajším zemepánom a panovníckemu dvoru vo Viedni.

Na samostatné rozprávanie by bolo spájanie sa Turkov s povstalcami proti Habsburgovcom. Prievidza s okolím najviac doplatila na spoločné drancovanie Osmanov a kurucov Imricha Tököliho v závere septembra 1678. Ľudia žijúci v oblasti horného toku rieky Nitry si mohli definitívne vydýchnuť až po oslobodení Nových Zámkov v roku 1685.

Aj u nás by veru všeličo bolo bývalo inak nebyť bitky pri Moháči. Až ňou sa v Uhorsku skončil stredovek a začala sa nová doba s novými rodmi, cestami, stavbami, šatstvom či poživňou. O tom však viac 26. augusta na prednáške na mieste bývalého Domu osvety či koncom roka na výstave v Hornonitrianskom múzeu v Prievidzi.

Ján Vingárik

Vyobrazenie bitky pri Moháči na osmanskej miniatúre zo 16. storočia. Zdroj: worldhistory.org

Zdroje: BLAŠKOVICZ, J. Horné Ponitrie v čase osmansko-tureckej nadvlády. In REMIAŠOVÁ, M. (ed.). Horná Nitra 14. Martin: Osveta, 1990, s. 106-151.

HORVÁTH, P. Turecké vpády na hornú Nitru v 16. a 17. storočí. In KOVÁČ, J. (ed.). Horná Nitra 4. Banská Bystrica: Stredoslovenské vydavateľstvo, 1968, s. 7-22.

KÓNYA, P. Dejiny Uhorska. Bratislava: Citadella, 2014, s. 182-360.

MRVA, I. Vzostup Osmanskej ríše a cesta k moháčskej katastrofe. In MRVA, I.; SEGEŠ, V. (ed.). Štefan Brodarič: Pravdivý opis bitky pri Moháči. Bratislava: Perfekt, 2025, s. 85-124.

PÚČIK, M.; HORNÍK, L.; KLIŽAN, E. Bojnický zámok: Sprievodca. Bojnica: SNM - Múzeum Bojnica, 2025, s. 25-29.

Hrad Dobrá Voda, Katarínka, kaštieľ Dolná Krupá

Putovanie Slovenskom

Kraj okolo Malých Karpát ukrýva mnoho krás a miest spojených s históriou. Tak ako sme vám v minulom čísle Bartolomeja sľúbili, aj teraz poputujeme do tohto regiónu.

Cesta sem smeruje cez Trenčín a Vrbové. Po asi jeden a pol hodine sa dostávame do Dechtíc. Tu odbočíme do podhorskej obce Dobrá Voda. Pod kostolom zaparkujeme a smerujeme k cintorínu.

Hrad Dobrá Voda

Po ľavej strane míňame faru, kde je pamätná izba Jána Hollého, ktorého navštívili štúrovci pred kodifikáciou slovenčiny. Na cintoríne nás zaujmú zaujímavé a netradičné náhrobné kamene, tzv. „dvojáky“. (foto 1)

Po krátkej turistike lesom sa dostávame na hrad Dobrá Voda, ktorý je dokonale schovaný v lese. Hrad je čiastočne zrekonštruovaný a dosť rozľahlý. Hlavne výhľady z delovej bašty sú veľmi pekné. Je to miesto pokoja, na ktorom i teraz cítiť atmosféru minulosti.

Katarínka

Aj keď sa dá do bývalého Kostola sv. Kataríny Alexandrijskej a zaniknutého kláštora prejsť aj po turistickej značke, my sa vrátíme do obce Dobrá Voda. Autom pokračujeme do Dechtíc a potom smerom na Naháč (rodisko Juraja Fándlyho). Pred Naháčom je odbočka na Katarínku. (foto 2)

Ku samotnému kláštoru a kostolu vedie pohodlná cestička a po asi polhodinke sme pri zrúcanine toho tajomného a krásneho miesta. Každoročne sa mladí snažia tento kostol zakonzervovať tak, aby prežil aj ďalšie roky. V letných mesiacoch je možné vystúpiť na vežu a rozhliadnuť sa po krásnych dubových lesoch tohto kraja.

Dolná Krupá

Avšak v jeden deň sa dá stihnúť ešte jedna zastávka na našom putovaní krajom

pod Malými Karpatmi. Autom sa vrátíme do Naháča a pokračujeme smerom na Trstín. Po pár kilometroch odbočíme do obce Dolná Krupá. (foto 3)

Nachádza sa tu krásne rozárium, o ktoré sa zaslúžila grófka Mária Henrieta Choteková žijúca v rokoch 1863 - 1946 v tunajšom kaštieli. Rozárium je najkrajšie v júni. Ale za návštevu stojí v každom období roka, lebo je tu aj pekná reštaurácia a predajňa s produktami z medu.

Spomínaný kaštieľ je krásne zrekonštruovaný. Vedľa neho sa nachádza aj domček, v ktorom býval počas svojho pobytu v Dolnej Krupej známy hudobný skladateľ Ludwig van Beethoven. Ak vám to čas dovolí, prejdite sa aj pokojným anglickým parkom s jazierkom a načerpajte pokoj tohto miesta.

Branislav Bullo s rodinou

Muž - manžel

Žiť ako svätý Jozef

6

Sväté písmo predstavuje svätého Jozefa prostredníctvom viacerých pomenovaní, ktoré odhaľujú jeho poslanie i charakter. Najvýznamnejším titulom je „manžel Panny Márie“, z ktorého vyplýva jeho jedinečné miesto v dejinách spásy.

Jozef bol spravodlivým mužom, ktorý s dôverou prijímal Božiu vôľu a verne ju uskutočňoval. Evanjeliá ho ukazujú ako ochrancu Svätej rodiny, zákonného pozemského otca Ježiša a potomka Dávidovho rodu. Jeho život bol charakteristický zodpovednosťou, pokorou a ochotou slúžiť.

Svätý Jozef - manžel Márie a ochranca Cirkvi

Hoci sa v Písme nezachovali jeho slová, jeho skutky hovoria jasne o hlbokej viere a láske. Svätý Jozef tak zostáva vzorom verného manžela, otca a muža vzťahov aj pre dnešného človeka. Patrí medzi najvýznamnejšie postavy kresťanstva. Jeho poslušnosť Božiemu slovu a ochota chrániť Svätú rodinu sú vzorom viery a zodpovednosti.

Cirkev si Jozefa uctieva ako svojho patróna, pretože tak, ako kedysi chránil Ježiša a Máriu, dnes podľa kresťanskej tradície ochraňuje celé spoločenstvo veriacich. Jeho život ukazuje, že skutočná veľkosť človeka spočíva v pokore, službe

a vernosti Bohu aj v náročných životných situáciách.

Svätý Jozef - svedok Božej štedrosti

Ako manžel Panny Márie a pestúnsky otec Ježiša Krista prijal jedinečné povolanie, ktoré sa stalo svedectvom Božej štedrosti. Boh mu zveril svojho Syna, hoci nebol jeho biologickým otcom, a Jozef túto úlohu prijal s pokorou a dôverou. Manželstvo Márie a Jozefa sa stalo požehnaním pre celé ľudstvo, pretože vytvorilo prostredie, v ktorom sa mohol narodiť a vyrastať Spasiteľ.

Jozef svojím životom ukázal, že pravá veľkosť človeka spočíva v ochote slúžiť Božiemu plánu. Jeho vernosť, poslušnosť a obetavosť sú príkladom aj pre dnešných kresťanov a manželov. Svätý Jozef tak zostáva vzorom dôvery v Boha a svedkom jeho nekonečnej štedrosti.

Z knihy *Žiť ako svätý Jozef*, Juraj Pigula (ed.), Alan Ján Dely, OP - Muž manžel spracoval Miroslav Turanský

Ked' naše „nič“ zaplaví Božia milosť

Mária hovorila: „Velebí moja duša Pána a môj duch jasá v Bohu, mojom Spasiteľovi, lebo zhlíadol na poníženosť svojej služobnice... veľké veci mi urobil ten, ktorý je mocný.“ (Lk 1, 46 - 55)

Predstavme si situáciu, ktorá sa hlboko dotkne nášho vnútra. Komu to bežíme povedať ako prvému? V stretnutí Alžbety a Márie znejú slová úžasu a uznania, no Mária neodpovedá na pozdrav hneď. Každú ľudskú chválu či moment okamžite smeruje nahor a dáva Bohu vo svojom srdci absolútne prvenstvo pred akýmkoľvek ľudským hlasom. Tu sa odohráva nádherné Tajomstvo a rodí sa jej Magnifikat...

Strach i očarenie: Boh, ktorý je blízky Máriin zážitok Boha bol nesmierne silný, pri stretnutí s ním prežíva zvláštne chvenie. Na jednej strane cíti posvätnú bázeň a tieseň - uvedomuje si, že pred ňou stojí niekto vznešený, kto ju presahuje. No vzápätí prichádza hlboké očarenie jeho dobrotou a láskavosťou.

Mária vo svojej modlitbe spája tieto dva svety. Vyznáva: „*Si mocný, tvoje meno je sväté.*“ No hneď jedným dychom dodáva: „*Môj spasiteľ.*“ Boh pre ňu nie je vzdialený vládca, ale blízky sprievodca životom. Kontakt s ním ju rozpaľuje i desí, no predovšetkým ju premieňa.

Kto som ja?

Často sa v živote strácame vo svojich náladách, znechuteniach či neistotách. Snažíme sa pochopiť sami seba, hľadáme odpovede u ľudí alebo v knihách. Mária nás však učí: svoje vlastné tajomstvo spoznáme až v prítomnosti Boha. Nikdy totiž nepochopíme veci, ktoré sa v nás dejú, ak sa pred neho nepostavíme v tichu. Môžeme si veľa vecí nahovárať, no iba Boh nám skutočne odhaľuje naše vnútro.

Mária vo svetle Božieho pohľadu našla samu seba. Videla sa ako malá, ponížená služobnica. Zistila, že je v podstate „ničím“, ktoré však Boh poctil svojím pohľadom. A práve tento pohľad dal jej životu zmysel. Spoznala, že bez Boha nemá jej existencia význam. To je vyzretosť duchovného života: poznanie mňa závisí od toho, či poznám Boha.

Boh v Máriinom chválospeve obracia ľud-

skú logiku naruby: rozptyľuje pyšných, mocných zosadzuje z trónov a hladných sýti dobrotami. Učí nás, že pravá veľkosť človeka spočíva v jeho schopnosti prijať vlastnú malosť a spoľahnúť sa na Božie milosrdenstvo.

Prázdna samej seba - plná milosti

Mária spoznáva seba ako Božie stvorenie, všetko pripisuje Bohu a sebe nič. Vie, že všetko patrí jemu - on je autorom a pôvodcom, ona je miestom, ktoré spolupracuje. Ten, kto koná, je Boh a Mária mu dáva miesto vo svojom živote. *Zdravas Mária, prázdna samej seba...* Toto znamená byť plný milosti - byť bez egoizmu, nechať sa naplniť Bohom. Ak sa robíme dôležitými, ak naplníme život sebou, Boh nemá do čoho vstúpiť.

Magnifikat nášho srdca - najprv s Bohom, potom s ľudmi

Z poznania pravdy o Bohu má vytrysknúť radosť, že účinkuje v našom živote. Toto je Magnifikat Máriinho srdca - nemať strach vrhnúť sa k Bohu v každom okamihu dňa. Učme sa žiť najprv v prítomnosti Boha, až potom v prítomnosti sveta. Skôr ako budeme hovoriť s ľudmi, hovorme s ním a jemu venujme prvé myšlienky. Keď sa nám darí, i keď sa nedarí, prerozprávajme to najprv v modlitbe. Po nej totiž ideme k blížnym iní, lebo Boh mení naše vnútro.

Stíšenie, ktoré mení pohľad

Skúsme robiť to, čo Mária. Ona vzala staré biblické slová a urobila z nich sviežu,

spontánnu a osobnú modlitbu plnú radosti. Keď sa najbližšie ocitneme v prúde silných emócií, nezastavme sa hneď pri ľuďoch. Nasmerujme prvý pohyb svojej mysle nahor. Usilujme sa o hlboký, jednoduchý, priamy kontakt s Bohom a dovoľme mu, aby sa na nás pozrel. Urobme ten malý krok - to veľké už urobí on. Ak sa mu otvoríme, budeme žasnúť, čo koná v našom živote, a uprostred každodennosti vytvoríme svoje vlastné jedinečné „velebím“.

Spracovala: Janka Lajčáková
Obrázok: Hector Garrido

Použité zdroje: Otto, R.: *Posvätno*; Merton T.: *Žiadny človek nie je ostrovom*; Powell J.: *Riešenie hádanky o sebe, Prečo mám strach povedať ti, kto som?, Šťastie sa začína vo vnútri*; Duchovná obnova Partizánske, 2004

Prečo idem na birmovku?

(Motivačný list napísaný pred prijatím sviatosti birmovania)

Niektorí možno na písanie tohto listu použijú umelú inteligenciu, no ja chcem písať od srdca. Na birmovku idem kvôli tomu, aby som bol viac spojený s Bohom. Na prípravu sa mi veľmi nechcelo chodiť, ale chodil som. Vždy som sa modlil, aby mi Boh dal silu do ďalšieho dňa a aby mi odpustil hriechy, ktoré som v ten deň spáchal. Poďakoval som sa tiež za jedlo a život, ktorý mi dal.

Môj život sa zmenil v okamihu, keď som začal rozmýšľať o Bohu a o tom, aký je. Na náboženstvo som síce prestúpil kvôli pani učiteľke na etike, ktorá bola veľmi nepríjemná, ale dať sa na krst, sv. prijímanie a birmovku už bol môj nápad, pretože som chcel viac spoznať Boha.

Boh mi pomáhal po celý môj život. Dokonca keby v istej chvíli nebol upozornil maminu, aby sa išla pozrieť na chodbu, už by som nebol medzi vami. Dal mi dary Ducha Svätého. Nevieť, či som ich už roztvoril a začal využívať, ale myslím si, že jeden už hej.

Nemôžem povedať, že som silný kresťan, ktorý nerobí hriechy a neberie meno Božie nadarmo či nezávidí majetok svojho blížneho. No viem, že lásku Boha mi nikto nevezme. Preto by som aj bol rád, keby som sa vďaka birmovke mohol stať dospelým kresťanom a aj naďalej mohol chváliť Boha a konať dobro.

Text: Miroslav Tomáš
Foto: Mária Melicherčíková
(redakčne upravené)

Milé deti!

Budúci rok si pripomínáme 110. výročie zjavenia Panny Márie vo Fatime. V roku 1917 sa tu trom pastierikom – Františkovi, Hyacinte a Lucii – zjavovala Panna Mária. Odovzdala im dôležité posolstvo, no mnohí deťom vôbec neverili. Až 70 000 ľudí bolo pri poslednom zjavení 13. októbra svedkom výnimočného fenoménu na oblohe, ktorý sa nazval „tanec slnka“. Tým Panna Mária dala vedieť pochybujúcim, že jej zjavenia sú skutočné. Panna Mária nechala ľuďom dôležitý odkaz – žiadala od nich zasvätenie Ruska svojmu Nepoškvrnenému Srdcu, modlitbu a ... (odpoveď nájdeš v osemsmierovke).

D	Á	V	I	D	O	M	A
O	O	R	T	P	N	A	G
M	CH	CH	S	O	D	A	Ó
I	I	E	I	O	K	O	N
N	R	S	R	T	R	K	I
I	E	U	A	U	A	Á	A
K	J	M	I	N	B	Ô	L'
I	E	A	P	U	T	O	P

OSEMSMEROVKA

Slová:

DÁVID, DOMA, AGÓNIA,
DOMINIK, PIARISTI, ADORUJ
POTUPA, JERICOHO, CHERUB
VRCH, SION, MATKA, KRAB,
BÔL

Hádanka:

Štyri nohy, štyri rohy, ale hlava nikde. Čo je to?

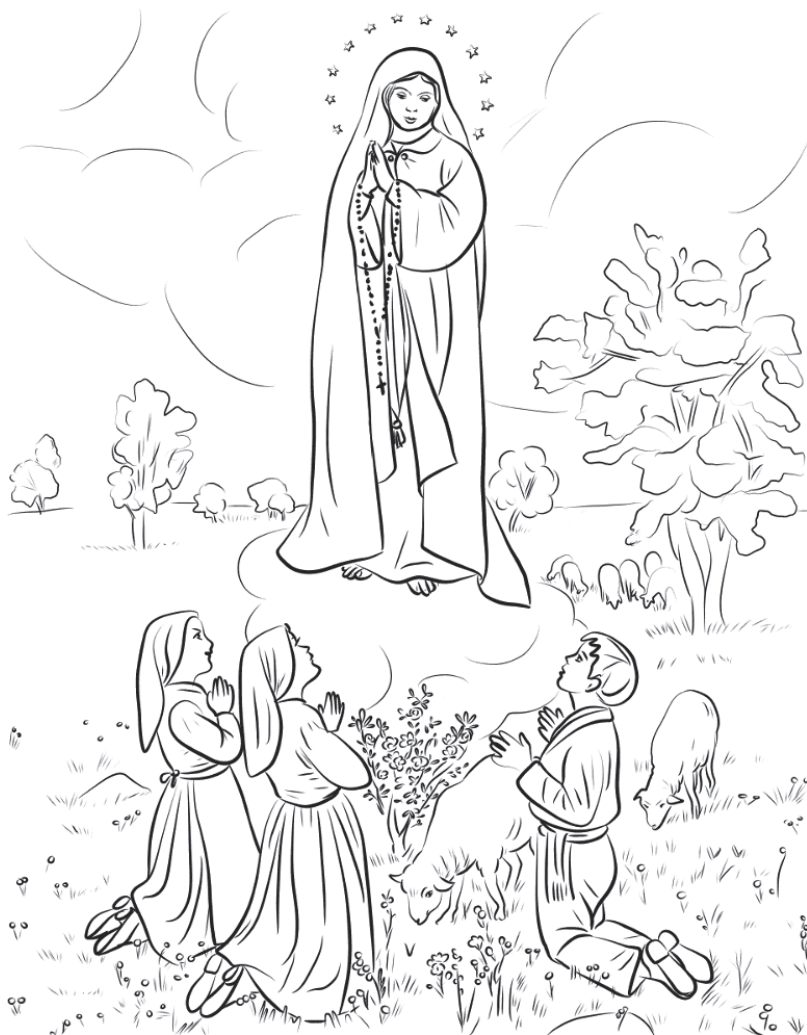

Pohni mozgom – pre Božie deti do 100 rokov:
Čo rastie koreňom nahor?

			3	9		1		
	3		7				8	
1				8				
							4	1
6		4				9		7
9	8							
				5				3
	7				3		5	
		8		4	6			

SUDOKU

Doplň čísla tak, aby v každom stĺpci, každom riadku a každom štvorci bola číslica 1 až 9 vždy len raz.

Zasvätenie sa Nepoškvrnenému Srdcu Panny Márie

Mária, Matka moja, zasväcujem sa Tvojmu Nepoškvrnenému Srdcu v živote i vo smrti, aby ma chránilo od každej záhuby duše i tela. Viem, Matka, že tí, ktorých ochraňuješ, sú v bezpečí, a preto sa odovzdávam Tvojmu Srdcu s úplnou dôverou pre čas i pre večnosť. Amen.

Rozpamätaj sa, svätá Panna Mária, že nikdy nebolo počuť, že by bol niekto opustený, kto sa utiekal pod Tvoju ochranu a Teba o pomoc alebo o príhovor žiadal. Aj ja, touto dôverou povzbudený, k Tebe, Matka, Panna panien, sa ponáhľam, k Tebe prichádzam, k Tebe sa uchýľujem, ja úbohý hriešnik. Matka večného Slova, nezavrhni moje slová, ale ma milostivo vypočuj a vyslyš. Amen.

Stretol služobnicu velebiacu Boha

(*Sv. Juan Diego Cuauhtlatotzin*)

Stalo sa to 9. decembra 1531. Indián Juan Diego, jeden z prvých kresťanov na území dnešného Mexika, sa ráno ponáhlal na sv. omšu. Zrazu na vršku Tepeyac, pôvodne zasvätenom aztéckej „Matke bohov“, zbadal krásnu ženu. Predstavila sa mu ako Panna Mária, služobnica velebiaca Boha a matka skutočného Boha. Požiadala Juana Diega, aby bol na tomto mieste postavený chrám.

Juan Diego Cuauhtlatotzin (v preklade „Hovoriaci orol“) sa narodil okolo roku 1474 v osade Cuautitlan, vzdialenej asi 20 km od Mexico City. Ako Azték bol vychovaný na boj - absolvoval čosi ako „vojenskú akadémiu“. Cvičil sa tu v umení sebaovládania, no tiež v umení zajať nepriateľa živého, aby ho potom mohol priniesť ako obeť bôžikovi Huitzilopochlovi.

Život viery

Keď Juan Diego dosiahol vek dospelosti, oženil sa s Indiánkou Malintzin. Po tom, čo v tejto oblasti začali v roku 1524 pôsobiť františkáni, prijali obaja kresťanskú vieru a dali sa pokrstiť. Malintzin o päť rokov neskôr ťažko ochorela a zomrela. Juan Diego sa po jej smrti presťahoval k strýkovi, od ktorého mal bližšie do kresťanského kostola. Na sv. omše chodil pešo každú sobotu a nedeľu, pričom cesta do kostola mu trvala približne tri hodiny. Práve počas jednej z takýchto ciest sa mu po prvýkrát zjavila Panna Mária. Juan Diego o tom hneď povedal miestnemu biskupovi, on mu však neveril. Juan Diego sa preto opäť vybral na miesto zjavenia a poprosil Pannu Máriu, aby na úlohu presvedčiť biskupa o pravdivosti zjavení a postaviť chrám vybrala niekoho vhodnejšieho. Ona ho však ubezpečila, že si vybrala jeho. Juan Diego sa teda opäť vybral za biskupom a on ho požiadal, aby mu Panna Mária dala nejaké znamenie. Zároveň ho dal sledovať. Panna Mária znamenie prisľúbila na nasledujúci deň.

Obraz na plášti

Po návrate domov našiel Juan Diego doma

strýka chorého. Privolaný lekár skonštatoval, že situácia je beznádejná, a tak šiel Juan Diego namiesto zjavenia zháňať pre zomierajúceho strýka kňaza, aby sa pred smrťou mohol ešte vyspovedať. Panna Mária mu však vstúpila do cesty a ubezpečila ho, že strýko nezomrie. „Prečo sa bojíš? Nie som to predsa ja, tvoja Matka?“ povedala mu.

Potom poslala Juana Diega na vrch, na ktorom inak rástli len kaktusy, a požiadala ho, aby tam nazbieral kvety. Tie mal biskupovi priniesť ako dôkaz toho, že hovorí pravdu. Juan Diego tam naozaj našiel krásne voňajúce kastílske ruže i iné kvety. Pozbieral ich do svojho plášťa a vybral sa za biskupom. Keď plášť pred biskupom rozprestrel, neveril vlastným očiам - zostal na ňom odtlačený obraz Panny Márie!

Po tom, čo biskup požadované znamenie dostal, Juanovi Diegovi uveril. Navyše sa ukázalo, že aj Juanov strýko vyzdravel a tiež mal pre biskupa odkaz - obraz na plášti majú nazvať Panna Mária Guadalupe.

Stavba kostola

Zanedlho sa na vrchu Tepeyac začalo s výstavbou kostola. Dokončený bol v roku 1533. Juan Diego sa oň staral ako kostolník a prichádzajúcim pútnikom vydával svedectvo o stretnutí s Pannou Máriou. Zároveň ich však povzbudzoval aj príkladom svojho života - vynikal zbožnou modlitbou, kajúcnosťou, láskou a hlbokou pokorou. Biskup mu dovolil prijímať Eucharistiu trikrát týždenne, čo vtedy vôbec nebolo zvyčajné. O svätyni

sa staral až do svojej smrti v roku 1548. Juana Diega blahorečil pápež Ján Pavol II. v roku 1990, svätorečil ho v roku 2002. Vyzdvihol vtedy Guadalupe ako miesto začiatku evanjelizácie v Mexiku, pričom dynamika tejto evanjelizácie presiahla všetky očakávania. „Kristovo poslanstvo, odovzdané prostredníctvom jeho Matky, preniklo do základných prvkov domácej kultúry, očistilo ich a dalo im konečný význam spásy,“ povedal.

Vedecky nevysvetliteľný

Obraz Panny Márie Guadalupskej na plášti Juana Diega je dodnes vedecky nevysvetliteľný. Látka, na ktorej sa nachádza, sa nerozpadáva aj napriek tomu, že jej životnosť je maximálne 20 rokov a prvých 100 rokov bola vystavená verejnej účte bez ochrany. „Prežila“ aj náhodné poliatie kyselinou pri čistení rámu či výbuch bomby v jej blízkosti.

Obraz na látke nie je namalovaný - nie sú na ňom dokázateľné žiadne ťahy štetcom. Neznámy je tiež pôvod farieb, ktoré sú aj po toľkých rokoch stále žiarivé. V očiach Panny Márie sa odrážajú postavy - ide o scénu, keď Juan Diego ukazuje biskupovi kvety. Nie sú viditeľné voľným okom a človek by ich nebol schopný nakresliť.

Hoci vo viere nie sú najdôležitejšie zázraky, Boh z času na čas môže prejsť svoju lásku k nám aj nimi a pozvať nás tak bližšie k nemu - podobne, ako to urobil (a stále robí) aj prostredníctvom Panny Márie Guadalupskej na mieste, ktoré je dodnes najväčším mariánskym pútnickým miestom na svete. Ročne ho navštívi približne 20 miliónov ľudí.

Pripravila: Petra Humajová

Životopisné údaje: Ž. Podľejski: Sol' zeme a svetlo sveta 3 a 7; www.catholica.cz; www.zivotopisysvatych.sk; www.slovoplus.sk
Foto: www.zozivotasvatych.sk, www.relikviar.sk

Farská kronika od 29. júna do 26. júla 2026

Do farského spoločenstva sme
sviatosťou krstu prijali:

Hana Gatialová
Anna Vera Ďurina
Mateo Fáber
Ondrej Halgaš
Alex Arteev
Paulína Kotríková

Manželstvo uzavreli:

Michal Bránik - Katarína Fantúrová
Martin Kapšo - Natália Haschová
Mário Hrdý - Hana Pauleová

S kresťanskou nádejou na stretnutie vo
večnosti sme sa rozlúčili so zosnulými:

Ján Varholák, 76 r.
Marián Pet'ovský, 37 r.
Marta Chrumková, 78 r.
Alena Ertlová, 49 r.
Mária Weissová, 67 r.
Cecília Mališová, 88 r.
Emília Balážová, 91 r.
Teodor Mikuš, 87 r.
Jozef Dalmady, 58 r.
Ľudmila Vidová, 53 r.
Alena Slobodníková, 68 r.
Ján Sudor, 55 r.

Správne odpovede zo str. 28 a 29:

Osemsmerovka: Pokánie

Hádanka: Stôl

Pohni mozgom: Horné zuby

Sudoku:

6	4	5	7	3	9	1	8	2
8	9	1	4	2	6	3	7	5
3	2	7	5	1	8	6	4	9
7	1	6	9	4	3	2	5	8
4	5	3	6	8	2	9	1	7
2	8	9	1	7	5	4	3	6
5	6	4	8	9	1	7	2	3
1	3	8	2	6	7	5	9	4
9	7	2	3	5	4	8	6	1

BARTOLOMEJ

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI

Vychádza s cirkevným schválením BÚ
v Banskej Bystrici č. 1127/98
Evidenčné číslo periodickej tlače:
EV 5759/19

Názov: Bartolomej
Periodicita: mesačná
Vydavateľ: Rímskokatolícka cirkev,
Farnosť Prievidza-mesto, Mariánska 4,
971 01 Prievidza, IČO: 31938671
Cena výtlačku: 0,70 €
ISSN: 2644-4658

Zodpovedný redaktor: Alojz Vlčko
tel.: 0902 202 898
e-mail: alojz.vlcko@gmail.com
Vedúca vydania: Petra Humajová
Grafika: Beáta Voskárová
Redaktori:
Jozef Repko, Oto Dokoupil,
Ján Mikuško, Jozef Durkot,
Elena Cagáňová, Mária Fichnová,
Anna Gálová ml., Anežka Kútiková,
Jana Lajčáková, Mária Melicherčíková,
Peter Pikulík, Mária Suríková

Kontakt:
tel.: 046/542 28 01, web: www.farapd.sk
e-mail: bartolomej@farapd.sk
adresa: Redakcia Bartolomej
Mariánska 4, 971 01 Prievidza

Foto:
str. 1 - Miroslav Zajíc
str. 2 - Mária Švecová, Človek a viera
str. 35 - Juraj Maroši (piaristi), Jozef
Durkot (gréckokatolíci)
str. 3, 36 - Peter Melicherčík

Tlač:
Polygrafia Gutenberg, s.r.o.
Upozornenie:
Redakcia si vyhradzuje právo výberu
a úpravy príspevkov. Rukopisy nevraciam.

Piaristický a gréckokatolícky tábor, júl 2026

Skautský tábor, 16. - 26. júla 2026

